

Sygn.akt III AUa 559/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2012r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Władysława Prusator-Kałuzna (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SO del. Dorota Zarzecka

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2012 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 kwietnia 2012 r. sygn. akt V U 1595/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że początkową datę prawa do świadczenia przedemerytalnego ustala na dzień 19 października 2011r.

II. w pozostałej części apelację oddala.

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz T. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 559/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 29 listopada 2011 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 120, poz. 1252 ze zm.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 roku, Nr 99, poz. 1001 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1241 ze zm.), odmówił T. S. prawa do świadczenia przedemerytalnego. Organ rentowy stwierdził, że nie spełnia ona warunków do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia. Umowa o pracę z ubezpieczoną została rozwiązana za wypowiedzeniem z dniem 31 marca 2011 roku, zatem nie miało miejsca wygaśnięcie umowy w sposób określony w art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Sąd zdaniem organu rentowego T. S. nie spełnia warunku określonego w art. 2 ust.

1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych niezbędnego do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia.

T. S. w odwołaniu od powyższej decyzji domagała się przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Podniosła, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zatem spełnia wszystkie warunki niezbędne do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2012 roku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał T. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 18 października 2011 roku (pkt I) oraz ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II). Sąd I instancji wskazał, iż odwołująca ubiega się o świadczenie przedemerytalne na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 120, poz. 1252 ze zm.). Okolicznością sporną było to, czy sposób rozwiązania z nią umowy o pracę odpowiada sposobowi określonemu w w/w przepisie. Sąd Okręgowy ustalił, że od dnia 1 marca 2005 roku T. S. była zatrudniona w Gospodarstwie (...) przy Zakładzie Karnym w B.. Ostatnio zajmowała stanowisko dyrektora. Pismem z dnia 26 listopada 2010 roku odwołująca została na podstawie art. 23¹ § 3 k.p. zawiadomiona przez pracodawcę, że z dniem 27 grudnia 2010 roku planowane jest przekształcenie zakładu pracy w (...) z siedzibą w C. utworzoną na podstawie art. 116 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku przepisów wprowadzających ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1241 ze zm.). W dniu 28 grudnia 2010 roku T. S. otrzymała pismo, w którym (...) z siedzibą w C. wypowiedziała jej umowę o pracę ze skutkiem na dzień 31 marca 2011 roku ze wskazaniem, że wypowiedzenie to następuje na podstawie art. 100 w/w ustawy w zw. z art. 23¹ § 5 k.p. Jako powód wypowiedzenia wskazano brak możliwości zatrudnienia na stanowisku zastępcy dyrektora – kierownika oddziału w B. oraz brak możliwości zatrudnienia na innym stanowisku. Decyzją z kwietnia 2011 roku (...) z siedzibą w C. przyznała T. S. w trybie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 roku, Nr 90, poz. 844 ze zm.) odprawę pieniężną w związku z rozwiązaniem umowy o pracę w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia. W celu ustalenia przyczyn wypowiedzenia odwołującej umowy o pracę Sąd I instancji dopuścił dowód z zeznań świadków B. K. – dyrektora (...) z siedzibą w C. oraz D. D. – radcy prawnego zatrudnionego w w/w zakładzie pracy. Z powyższych zeznań wynikało, że bezpośrednią przyczyną wypowiedzenia T. S. umowy o pracę była likwidacja jej dotychczasowego stanowiska pracy – dyrektora Gospodarstwa (...) przy Zakładzie Karnym w B., brak możliwości powołania na stanowisko zastępcy dyrektora – kierownika oddziału (...) z siedzibą w C. wobec negatywnego stanowiska Centralnego Z. S.W. B. K. - I. w W. oraz brak możliwości zatrudnienia jej na jakimkolwiek innym stanowisku. W ocenie Sądu Okręgowego powyższe zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującej przesłuchanej w charakterze strony oraz pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Zdaniem Sądu I instancji niezastosowanie przez pracodawcę przepisu art. 100 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1241 ze zm.), dotyczącego ustania stosunku pracy z pracownikami likwidowanych podmiotów, nie może obciążać pracownika. Stwierdził, iż skoro przyczyną wypowiedzenia T. S. umowy o pracę była likwidacja jej stanowiska pracy, jak również to, że następcą prawnym dotychczasowego pracodawcy nie miał możliwości zatrudnienia jej na innym stanowisku, to sposób rozwiązania umowy o pracę odpowiada sposobowi określonemu w art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych. Z powyższych względów uznał, że odwołująca spełnia wszystkie warunki do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy jak w sentencji wyroku orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. (pkt I) oraz na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) – pkt II.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu naruszenie:

- art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 120, poz. 1252 ze zm.) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyznaniu T. S. prawa do świadczenia

przedemerytalnego w sytuacji, gdy rozwiązanie stosunku pracy oraz jego wygaśnięcie w dniu 31 marca 2011 roku nie nastąpiło w trybie art. 100 w zw. z art. 87 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1241 ze zm.),

- art. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych poprzez przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego od daty złożenia wniosku, tj. od dnia 18 października 2011 roku, zamiast od dnia następnego, tj. od dnia 19 października 2011 roku,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegających na przyjęciu, iż stosunek pracy odwołującej, który wygasł w dniu 31 marca 2011 roku, został rozwiązany z powodu likwidacji gospodarstwa pomocniczego państwowej jednostki budżetowej - GP Zakład (...) przy Zakładzie Karnym w B., podczas gdy w okresie wypowiedzenia, tj. w okresie od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 marca 2011 roku, wnioskodawczyni stała się pracownikiem przekształconej jednostki budżetowej - (...) z siedzibą w C. Oddział w B..

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja częściowo jest zasadna.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy dokonał również prawidłowej wykładni art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 120, poz. 1252 ze zm.) w zw. z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 roku, Nr 99, poz. 1001 ze zm.).

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że stosunek pracy z T. S. nie ustał wskutek wygaśnięcia w trybie art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1241 ze zm.). Stosownie do art. 100 ust. 5 w/w ustawy z dniem 1 stycznia 2011 roku odwołująca jako pracownik likwidowanego podmiotu, tj. Gospodarstwa (...) przy Zakładzie Karnym w B. stała się pracownikiem (...) z siedzibą w C..

Wbrew stanowisku organu rentowego okoliczność, iż w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania art. 100 ust. 1 w/w ustawy nie przesądza o tym, że sposób rozwiązania umowy o pracę nie odpowiada sposobowi określonymu w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 roku, Nr 99, poz. 1001 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Zgodnie zaś z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jako przyczyny dotyczące zakładu pracy należy rozumieć:

a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,

c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy.

Nie pozostawała przedmiotem sporu okoliczność, że odwołująca w Gospodarstwie (...) przy Zakładzie Karnym w B. ostatnio zajmowała stanowisko dyrektora. Wskutek przekształcenia zakładu pracy w (...) z siedzibą w C. powyższe stanowisko pracy uległo likwidacji. Zlikwidowanych zostało bowiem kilka gospodarstw pomocniczych, które przekształcono w jeden podmiot - (...) z siedzibą w C., stąd brak było możliwości zatrudnienia dotychczasowych dyrektorów gospodarstw pomocniczych na dotychczasowym stanowisku.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ppkt b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do której odsyła art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, stosunek pracy uważa się za rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, m.in. kiedy miała miejsce likwidacja stanowiska pracy z przyczyn organizacyjnych.

Stąd w ocenie Sądu Apelacyjnego sposób rozwiązania z odwołującą umowy o pracę odpowiada sposobowi określonemu w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 29 ppkt b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Okoliczności, iż nie została zaakceptowana kandydatura T. S. na stanowisko zastępcy dyrektora – kierownika oddziału w B. (...) z siedzibą w C. oraz to, że pracodawca nie miał możliwości zatrudnienia jej na jakimkolwiek innym stanowisku, nie zmieniają tego, że bezpośrednią przyczyną dokonanego wypowiedzenia umowy o pracę była likwidacja zajmowanego przez nią stanowiska pracy – dyrektora Gospodarstwa (...) przy Zakładzie Karnym w B..

Z powyższych względów zarzuty apelacyjne naruszenia art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych oraz art. 233 § 1 k.p.c. są niezasadne.

Stosownie do treści art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3.

T. S. wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego zgłosiła w ogronie rentowym w dniu 18 października 2011 roku.

Zgodnie więc z treścią przepisu art. 7 ust. 1 w/w ustawy prawo do dochodzonego świadczenia (po dokonaniu przez Sąd I instancji ustalenia, że odwołująca spełnia wszystkie warunki określone w art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 w/w ustawy) winno zostać przyznane od dnia 19 października 2011 roku – dnia następnego po dniu złożenia wniosku.

Tym samym zarzut organu rentowego naruszenia przepisu art. 7 w/w ustawy należało ocenić jako zasadny.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaś jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

A.K.